בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה מנחם מזרחי

תובעים: **1. פלוני**
2. אלמונית
יורשיה של המנוחה פלמונית ז"ל
באמצעות ב"כ עוה"ד מיכאל לב ו/או משה טייב

נגד

נתבעת: **מדינת ישראל- משרד הבריאות**
באמצעות
ב"כ עוה"ד נוילנדר יוסף ממשרד עוה"ד ד. ויסגלס ואח'

<u>פסק-דין</u>

החלטה בבקשתם של התובעים (שתביעתם בעילה של רשלנות רפואית נגד הנתבעת נדחתה בהסכמתם) לפסוק הוצאות נגד הנתבעת נוכח התנהלותה של הנתבעת במסגרת תיק זה.

למען הסדר הטוב, בהתאם לבקשת התובעים לדחות את התביעה, ובהמשך להחלטת יום 16.2.20 ניתן בזאת פסק-דין שלפיו <u>אני דוחה את התביעה</u>.

<u>עתה לעניין הבקשה ההדדית לפסיקת ההוצאות</u>:

<u>א. רקע:</u>

המנוחה, ילידת 30.6.10, נולדה בבית-חולים "הסהר האדום" שבירושלים.

במשך חודשי ההיריון הצביעו הבדיקות על מהלך היריון תקין.

כשעה לאחר לידתה, החלה המנוחה לסבול מכיחלון, ממצוקה נשימתית, התגלתה רמת חמצון נמוכה בדם והיא סבלה מקשיים בנשימה.

היא עברה בדיקת אקו-לב, שאבחנה כי היא סובלת ממום מולד בלב, שמתבטא בכך שהחדר הימני של הלב אינו מפותח, ולמעשה ליבה פעל באמצעות חדר אחד בלבד.

נוכח מצבה, אושפזה בבית-חולים "תל השומר".

בתאריך 5.7.10 עברה המנוחה ניתוח ליצירת מעקף להעברת דם לריאות, אשר עבר בהצלחה.

המנוחה שוחררה מבית-החולים אל ביתה בגיל 18 ימים.

בתאריך 21.10.10, בגיל 4 חודשים, פנו התובעים אל בבית-חולים "תל השומר" ובפיהם תלונה על כך, שהמנוחה ממעטת באכילה, סובלת מחולשה ומכיחלון חמור. בבדיקה אובחן כי לא הייתה עלייה תקינה במשקלה והיא טופלה תרופתית.

בתאריך 26.12.10, פנו התובעים שוב לבית-החולים ומסרו, כי המנוחה בוכה ללא הפסקה, סובלת מקוצר נשימה וממעטת באכילה.

המנוחה אושפזה במחלקת טיפול נמרץ עקב חשד לברונכיוליטיס משולב עם RSV, שהיא מחלה של דרכי הנשימה הנגרמת בשל וירוס.

במהלך אשפוזה, נצפתה הדרדרות במצבה הנשימתי, היא עברה הנשמה ואינטובציה.

המנוחה עברה מספר החייאות לאורך אשפוזה, אובחנה כסובלת מפקקת ווריד ברגל ימין ומזיהום ממושך.

בבדיקת CT אובחן כי המנוחה סובלת מתמט שלם של הריאה השמאלית.

בהמשך, בתאריך 12.1.11, נערכה למנוחה **בדיקת ברונכוסקופיה** המאפשרת התבוננות אל תוך דרכי הנשימה ואובחנו הפרשה מוגלתית בקנה הנשימה, קרעים מתנדנדים מתחת לטובוס, **קרע טראומטי בקנה הנשימה**, הפרשות וריריות הקרועה החוסמות את פתח הסמפון השמאלי הראשי.

בתאריך 8.2.11 עברה המנוחה צנתור, שהדגים לחץ מוגבר בעורקי ונימי הריאה, היא עברה CT נוסף ונקבע ניתוח לב שמטרתו ליצור נקב בין חדרי הלב, שיאפשר זרימת דם.

בתאריך 13.2.11 עברה המנוחה ניתוח לב פתוח ונמצא קריש דם מזוהם עם מוגלה.

היא הועברה ליחידה לטיפול נמרץ במצב של כשל מערכות והחלה לדמם באופן משמעותי.

היא סבלה מירידה בלחץ הדם ומאי-יציבות המודינמית.

בתאריך 27.2.11 עברה אירוע לבבי עם ירידה בלחץ הדם.

הצוות הרפואי ביצע במנוחה מספר ניסיונות החייאה, אך היא החלה לדמם מאזור התפרים בחזה ולמרבה הצער **נפטרה** בו ביום בשעה 23:40 בבית-החולים.

<u>ב. זירת המחלוקת בתיק העיקרי:</u>

לאחר התכתבות שניהלו התובעים עם הנתבעת מסוף שנת 2013 לשם איסוף חומרים רפואיים (ההשתלשלות פורטה בסיכומי התובעים בסעיפים 10 – 18 על הנספחים המדוברים) בחודש **אפריל 2016** הוגשה התביעה ולה צורפה חוות-דעת תומכת.

הטענה המרכזית של התובעים ביחס לטיפול הרפואי של רופאי הנתבעת במנוחה, כפי שנוסחה בכתב-התביעה, בתחשיבם, ובחוות הדעת הרפואית מטעמם, ונוכח זירת המחלוקת שביחס אליה נוהל הליך הבאת הראיות, נוגעת לקרע הטראומטי, שלפי הטענה אותר בקנה הנשימה של המנוחה אשר הוביל למותה.

הטענה העיקרית הרלוונטית של התובעים בעניין זה, נתמכה בחוות דעת מטעמם, מאת פרופ' שמעון דב בתחום ניתוחי לב וחזה. הלה חיווה דעה, **שלפיה הקרע הטראומטי בטרכיאה, המתואר במסמך הרפואי, נגרם משום רשלנות חבלתית במהלך האינטובציה או עקב רשלנות חבלתית בשאיבת הנוזלים מתוך הטובוס.**

בכתב-ההגנה, אשר הוגש רק **באוקטובר 2016**, נטען כי התביעה הוגשה בשיהוי ניכר (כאמור, התביעה הוגשה במרץ 2016 בעוד המנוחה נפטרה בפברואר 2011). מעבר לכך נטענו טענות כפירה נוספות.

מומחים מטעם הנתבעת - פרופ' יעקב סיוון בתחום מחלות ריאה בילדים, ופרופ' פרופ' נתן רוגין בתחום קרדיולוגיה בילדים, חיוו דעה תוך שימת דגש על שאלת הגורם למוות הנטען, שלפיה **החבלה לטרכיאה לא נגרמה ממעשה רפואי רשלני ויתכן שנגרמה מתוך זיהום.**

<u>ג. הליך הבאת הראיות – הצגת הסרטון:</u>

במהלך שמיעת הראיות, לאחר סיום פרשת התביעה, במסגרת החקירה של רופא הנתבעת, פרופ' אורי אפרתי, התברר, כי קיים **סרטון ווידאו המתעד את כל מהלך הברונכוסקפיה, שנערכה למנוחה.**

אין חולק שהסרטון המדובר **לא** הוגש יחד עם תיק מוצגי הנתבעת ולא הועבר לעיון התובעים עד לאותה נקודת זמן בניהול המשפט (סעיפים 3, 6, 8, 9 לסיכומי הנתבעת).

ויודגש: ב"כ הנתבעים **לא** העלו את דבר קיומו של הסרטון משך כל התנהלותם מול התובעים, דרך כל מהלך ניהול ההוכחות עד עדותו של עדם, פרופ' אורי אפרתי, אשר ביצע את הפרוצדורה המדוברת. הלה, במהלך עדותו בדיון, **הוא זה** שפנה אל ב"כ הנתבעת כמשיח לפי תומו תוך שהוא מבקש מהם להציג את הסרטון **שאותו העביר אליהם קודם לכן** (סעיף 9 לסיכומי הנתבעת).

אפנה בעניין להשתלשלות העניינים כעולה מפרוטוקול הדיון המוקלט: פרופ' שמעון דב מומחה התובעים העיד (עמוד 8 והלאה) אך למרות שנחקר ארוכות, הסרטון לא הוצג בפניו במסגרת החקירה הנגדית. הסרטון לא הוצג בפני פרופ' נתן רוגין מטעם הנתבעת (עמוד 45 והלאה). הסרטון גם לא הוצג בפני פרופ' גידי פרט, מומחה נוסף מטעם הנתבעת (עמוד 68 והלאה).

כך, התנהל לו המשפט על מי מנוחות, **כאשר הנושא השנוי במחלוקת עומד בחלל הדיונים**, עד אשר התייצב לעדות פרופ' אורי אפרתי (עמוד 82 והלאה). והנה, **גם בפניו אין** ב"כ הנתבעת מציגים את הסרטון, והוא צף, עולה ומתגלה לראשונה מתוך תיקי הנתבעת **בצורה אגבית**, כדלקמן:

"...אפשר להראות לכם את זה אם אתם רוצים...עשיתי **להם** דיסק...היא מצולמת. **אפשר לראות שם בקלות שאין שם שום חור**..."(עמוד 83 שורות 4 – 12).

בשלב זה של הדיון, נשלף הסרטון מתיקי ב"כ הנתבעת והוצג בבית-המשפט תוך שהמומחה מסביר את הנצפה בו (עמוד 85 שורה 14 והלאה).

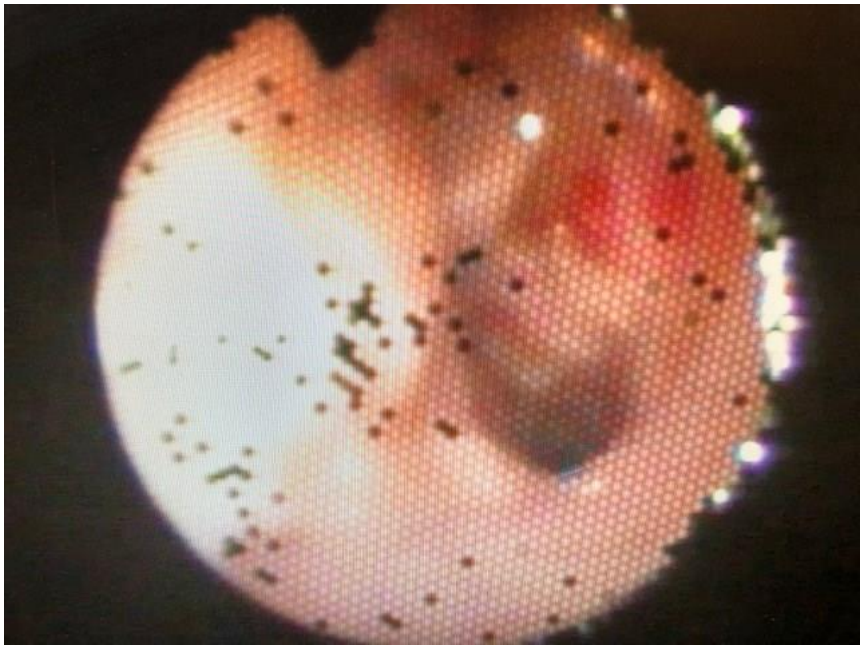
ב"כ התובעים נשאל האם ראה את הסרטון המדובר והשיב **שהוא רואה אותו רק במעמד הצגתו בבית-המשפט.** הוא הוסיף: "**מעולם לא הוזכר** ומעולם לא הוגש ומעולם לא דובר" (עמוד 86 שורות 14 – 17). מארשת הפליאה על פני ב"כ התובעים בעת הדיון התרשמתי, כי אכן כך הם פני הדברים – **עד לרגע זה התובעים לא ידעו על דבר קיומו של הסרטון** (וראו בעניין זה תצהיר ב"כ התובעים בסעיף 3 התומך במסקנה זו). מכל מקום הנתבעת בסיכומיה אישרה, כי ב"כ התובעים לא נחשף לסרטון המדובר, אלא רק באופן שתואר לעיל, במהלך העדות (סעיפים 3, 8, 9, 14 לסיכומי הנתבעת).

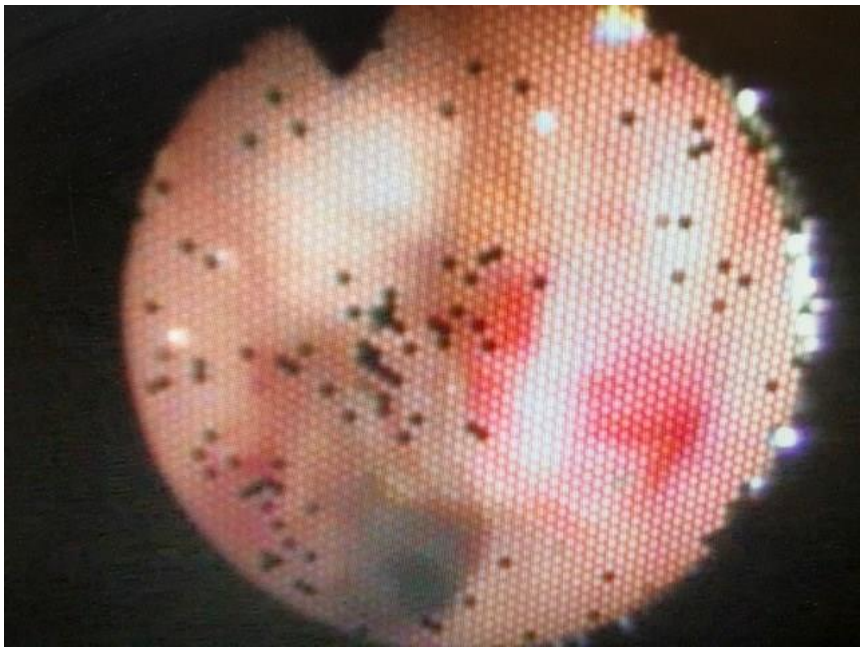
ודוק: כך הייתה ההתנהלות, עדיין במסגרת **החקירה הראשית** של הנתבעת.

לאחר מכן, נשמעה עדותו של מומחה נוסף, הליך ההוכחות הסתיים, ובית-המשפט הציג בפני ב"כ התובעים את **המלצתו**, שלפיה ראוי כי התביעה תדחה, **זאת בעיקר נוכח הנצפה בסרטון**.

הנתבעת טוענת, כי לא היה בסרטון משום ראיה ש"טרפה את הקלפים בתיק ושינתה את תמונת המצב מן הקצה אל הקצה" (סעיף 21 לסיכומיה), אך כפי שנראה בהמשך, אכן הייתה זו **ראייה מכרעת בעלת משקל**, אשר הובילה להמלצת בית-המשפט, כי התביעה תדחה וכך היה.

נוכח חשיבות הראייה המדוברת, אציג תחילה שתי תמונות מתוך הסרטון שהוגש:

מדוע הסרטון הינו ראייה כה חשובה במשפט ?

צפייה בסרטון מלמדת על מהותו של ה"קרע" שהוא למעשה **שפשוף הרירית הפנימית של** הסמפון ולא קרע שיכול היה להתפרש כחבלתי, המבתק את כל שכבות הקנה.

בכוחו של הסרטון, **יחד עם** ההסבר של הרופא המבצע **היה להשמיט את הקרקע** כליל מעל פני טענות התובעים, שלפיה רשלנות בביצוע הברונכוסקופיה, היא שגרמה לקרע המדובר.

הסרטון התיישב עם ותמך במסמך רפואי מאת ד"ר יצחק יעקובסון, המציין כי "המבנה הגרמי שמור".

עוד ניתן ללמוד מן הסרטון, כי השפשוף החבלתי נמצא, למעשה, **לאחר הקנה,** בסמפון השמאלי, הרבה אחרי סוף הטובוס שהוכנס. **בסרטון ניתן לראות את קצה הטובוס, כאשר הממצא החבלתי נמצא אחריו.**

ואכן, מצילום חזה שנערך לאחר החדרת הטובוס, שפענוחו יובא להלן, בהחלט ניתן ללמוד כי קצה הטובוס מעל הקרינה כ – 1 – 2 ס"מ, בעוד שכאמור, הממצא החבלתי נמצא לאחר מכן, אל תוך הסמפון השמאלי.

על כן, **כפי שצוין לעיל, נוכח צילום הווידאו, שהתיישב עם הראיות דלעיל, ועדות הרופא, לאחר הליך שמיעת הראיות בתיק הצעתי לתובעים כי תביעתם תדחה.**

התובעים, אשר כאמור עד לאותו מועד לא נחשפו לסרטון הווידאו, ביקשו בצדק לבחון את סרטון הווידאו, נוכח הצעת בית-המשפט, ובסופו של יום הודיעו כי הם מסכימים שתביעתם תדחה בעוד שיוגשו סיכומים בשאלת ההוצאות.

ואכן, בהחלטה מוקדמת מיום 16.2.20 הוריתי על דחיית התביעה כפי שאני פוסק למען הסדר הטוב גם עתה במסגרת פסק-דין זה.

<u>ד. דיון:</u>

השאלה המרכזית שעמדה לדיון במסגרת תיק זה הייתה, **האם הקרע ברירית הטרכיאה מעיד על תקלה רשלנית באינטובציה או תקלה רשלנית בשאיבה מתוך הטובוס,** או שמא היא יכולה להתיישב עם תהליך זיהומי, ואם התשובה לשאלה הראשונה חיובית **(חבלה)** מה הקשר הסיבתי למוות נוכח תחלואיה של המנוחה ומה הייתה תוחלת החיים שלה אלמלא כן.

אני סבור, בניגוד לעמדת הנתבעת בסיכומיה, אשר סומכת ידיה על יתרת הראיות והמסמכים הרפואיים, כי **בנסיבות זירת המחלוקת כפי שנפרסה במהלך ניהול ההוכחות - סרטון הווידאו הינו ראייה מכרעת המובילה למסקנה בדבר דחיית התביעה.**

אני סבור שב"כ התובעים, בסיכומיו, הגדיר בצדק, את העילה לבקשתם לפסיקת הוצאות ביחס לסרטון המדובר: "...**מידע קריטי ביותר** - צילום ווידאו של בדיקת הברונכוסקופיה עליה התבססה התביעה".

ואכן, אין לכחד בדבר מרכזיותה של הראייה, אשר הובילה את בית-המשפט למסור את הצעתו לתובעים – הצעה שבסופו של דבר לאחר מחשבה – קיבלוה והתביעה נדחתה.

בהחלט ניתן לקבוע, שאחריתו מעידה על ראשיתו - **כלומר שאילו היה בידי התובעים הסרטון המדובר, הם היו שוקלים בשנית את המשך התביעה, מן השלב שהסרטון היה נחשף בפניהם.**

ואכן, ב"כ התובעים מסר **הצהרה כנה** במסגרת טיעוניו (סעיף 87): "**הח"מ מצהיר כי לו היה רואה את הסרטון עובר להגשת התביעה היה ממליץ לתובעים לא להגיש את התביעה**, וגם מומחה

התביעה. למעשה כמעט כי מי שעיניו בראשו ויש בו שמץ של הגינות היה נוהג בדיוק כד". וכן ראו בעניין זה תצהיר ב"כ התובעים שצורף לסיכומים בסעיפים 21 - 23.

הנתבעת בסיכומיה, ממעיטה מערכו הראייתי של הסרטון, תוך שהיא מנתחת את מסכת העדויות שנשמעה (סעיפים 20, 21, 22, 27, 30 ועוד), ולדידה גם בלעדי הסרטון היה בית-המשפט מגיע למסקנה בדבר דחיית התביעה. יתכן שכך היה קורה בסופו של יום, אך הסרטון הוא הוביל את **ב"כ התובעים** ל"הרים תמרור עצור" ולחדול מהמשך ההליך המשפטי.

אין ספק, כי הסרטון היווה את **מכת הפטיש האחרונה**, אשר הובילה לדחיית התביעה ואילו היה מועבר לעיון ב"כ התובעים מלכתחילה, הייתה זו **מכת הפטיש הראשונה**.

מכאן, שיש לשקול מחד את התנהלותה של הנתבעת ביחס לסרטון ומנגד את צעדיהם ואת הוצאותיהם של התובעים לפי השלב בהליך, שבו נחשפו אל הסרטון, ולפי כללי הדין שבמסגרתו הקביעה שהתנהלות סבירה של הנתבעת אמורה הייתה לחשוף את קיומו בפניהם מלכתחילה, ואף באופן יזום.

אין חולק, כי הסרטון המדובר נחשף בידי נציגי הנתבעת רק כאשר מומחה מטעמה, פרופ' אורי אפרתי העיד בבית-המשפט, תוך שהוא זה שמפנה את ב"כ הנתבעת אל הסרטון ומאיץ בהם להגישו כראייה.

אין חולק, כי בטרם הגישו התובעים את תביעתם הם פנו אל הנתבעת כדי לצלם את כלל החומר הרפואי המצוי ברשות הנתבעת ועניין זה עולה מן התכתובות שצורפו לסיכומי התובעים.

הנתבעת העבירה לעיונם של התובעים את החומר הרפואי, ובכלל זה את **הדוח הרפואי בדבר עריכת הברונכוסקופיה, אך <u>לא</u> את סרטון הווידאו שלווה זאת.**

ב"כ הנתבעת בסיכומיו מסר, כי הסרטון הגיע לידיו "...עקב ישיבת ההוכחות ובמהלך הכנת העד, ד"ר אפרתי, לקראתה...". לדבריו, הוא בחר שלא להעביר את הסרטון לעיון ב"כ התובעים מטעמי הוגנות: "...ומכיוון שהצד שכנגד לא ראה את הסרטון ועל מנת שלא להפתיעו..." (סעיף 3, 8 לסיכומים).

אבקש להבהיר כבר עתה: איני קובע ואיני חושד, כי ב"כ הנתבעת שעשה עלי רושם של עו"ד מקצועי, ישר והגון פעל בעניין זה במזיד או במכוון - חלילה.

אבקש להסיר כל טענת זדון ממערכת הטיעונים בעניין זה – לטעמי הייתה זו שגגה ועדיפה שגגה גדולה מזדון קטן.

יחד עם זאת, **חובת ההגינות של הנתבעת עצמה (גם במנותק מהתנהלות ב"כ)** חייבה את **הנתבעת עצמה** להעביר את הסרטון המדובר לעיון התובעים, וזאת **מלכתחילה עם כלל התיק הרפואי**.

כאשר מתבקשת הנתבעת עצמה להעמיד עותק מכל התיק הרפואי עליה לעשות כן מבלי להחסיר פעימה - קלה כחמורה.

ב"כ הנתבעת אינם יכולים לתרץ את **מחדלה של הנתבעת** בטענה כי הנתבעת התרשלה גם כלפיהם בכך שלא העבירה לידיהם את הסרטון מלכתחילה, ועניין זה ראוי שירבוץ לפתחה של הנתבעת ולא לפתחם של התובעים.

מסקנה זו בהחלט מתיישבת גם עם האמור בתקנות 112 – 113 – 114א לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984 המסדירות את שאלת הגילוי ונוכח העובדה שלמרות שהסרטון לא צורף במסגרת תיקי המוצגים, עדיין אישר בית-המשפט את הגשתו לשם חקר האמת, אך נוכח הסיפא לתקנה 114א עתה הזמן לשקול את שאלת ההוצאות.

ברע"א 1407/94 **Mediterranean credit נגד**, פ"ד מח (5) 122 נקבע כי עקרון תום הלב וההתנהלות בדרך מקובלת הינו עקרון על החולש על כל תחומי המשפט:

"דוקטרינת תום הלב - באשר היא, ולעצמה - יוצרת היא מרחב התפרסות רחב-מני-רחב, ובדרך הטבע עשויה היא אף לעורר מחלוקת חכמים. דוקטרינת תום הלב - ודומה לה דוקטרינת המניעות - לא נוכל בלעדי השתיים, וכבודן מלא עולם. על דוקטרינת תום הב תיבנה שיטת משפט, והאומר כי בה גנוזה כל התורה כולה - וכי אידך פירושה הוא - לא ירחק מן האמת. ואולם דווקא מטעם זה, ובהיות דוקטרינת תום הלב מה שהיא, דומני כי ראוי שנידרש לה רק במקום שכלים של יום-יום לא יצלחו בידנו. כפי שראינו, כלי מלאכה של חול מזומנים לנו, ולדעתי ראוי כי נידרש להם בראש ובראשונה".

אני סבור כי עקרון העל הזה חל גם במחלוקת הנוגעת לשאלת ההוצאות אשר נפלה בין הצדדים.

תובע המבקש לעיין בתיק רפואי רלוונטי שברשות הנתבעת אינו נדרש לכתת את רגליו בין משרדיה השונים של הנתבעת, כמחזר על הפתחים, לנחש ניחושים היכן מצוי כל בדל ראייה הנוגע לענייננו, ובהחלט יש לו צפייה סבירה, שהנתבעת תדע להעביר לו את **כלל** החומר הרפואי בלא סינון, סייג ובלא כחל ושרק.

על כן אני קובע שהנתבעת הייתה חייבת לגלות לתובעים את דבר קיומו של הסרטון המדובר, יחד עם כלל התיק הרפואי שהתבקש.

אם הנתבעת הייתה מצרפת את הסרטון, מלכתחילה, במסגרת העיון בתיק הרפואי, יש להניח, בשל מרכזיות הראיה, כי התביעה לא הייתה מוגשת לבית-המשפט.

ברע"א 9763/08 **קופל נגד שירות בריאות כללית** (19.1.2009) נדון מצב דברים שבמסגרתו רק בסמוך לאחר הגשת כתב-ההגנה הודיעה המשיבה, כי מצאה את התיק הרפואי המלא, בעוד שקודם לכן הצהירה כי התיק לא נמצא ברשותה. בית-המשפט העליון אישר את קבלת התיק הרפואי המלא לצורך המשך ניהול ההליך, אך הוסיף, כי המשיבה התנהלה באופן "שאינו תקין" וכי במקרה כגון זה יש לשקול "פסיקת הוצאות למבקשים...".

לא זו אף זו: בכתב-ההגנה הנתבעת מסרה טענות הכחשה כלליות ומיותר לציין כי דבר קיומו של הסרטון לא בא זכרו.

מעבר לכך, הנתבעת ציינה, כדלקמן:

> ט. הנתבעת תטען, כי בשלב זה, עובדות קרות האירועים הנטענות על ידי התובעים אינן ידועות לה כהווייתן, והיא שומרת על זכותה לתקן כתב הגנה זה, ככל שיידרש, באם יובאו לידיעתה עובדות כאמור. הנתבעת שומרת על זכותה לצרף להליך המשפטי צדדים נוספים ו/או צדדים שלישיים ובית המשפט הנכבד יתבקש להאריך המועד למשלוח הודעה לצדדים שלישיים עד למועד הגשתה בפועל.

בהחלט מצופה מנתבעת הגונה למסור כתב-הגנה לאחר שתברר את כל העובדות כהווייתן ולא תסתפק באמרות מכחישות, כלליות, ואם יש צורך בפרק זמן נוסף לשם כך פתוחה הדרך לבקש ארכות.

ניחא – כתב-ההגנה – ואולם תחשיב הנתבעת שהוגש **בחודש ספטמבר 2018,** לאחר שכלל חוות הדעת עמדו בפני הצדדים, אף הוא, **אינו כולל כל התייחסות לסרטון המדובר**. בשלב זה, כאשר מגישים תחשיבי נזק, ראוי לערוך בדיקה נוספת עם עדי הנתבעת. אילו הדבר היה נעשה יש להניח שדבר קיומו של הסרטון היה מתגלה כבר אז לנציגיה.

<u>ה. מסקנה:</u>

חובות של הגינות בסיסית והתנהלות בדרך מקובלת ובתום לב חייבו את **הנתבעת** – **בפרט כאשר מדובר באורגן ציבורי** - במנותק מהתנהלות ב"כ - לגלות לתובעים את קיומו של הסרטון המדובר.

הליך הוגן חייב להתנהל ב"קלפים פתוחים" ואין לקבל מצב דברים שצד כלשהו ישאיר מטעם כלשהו "קלף חזק" חבוי בשרוולו – אדרבא - ישאיר נא את ההחלטה ביחס לכך לצד השני, אשר רשאי לפעול לפי שיקול דעתו.

ויודגש שוב: **איני פוסק חלילה, כי התנהלותם של מייצגי הנתבעת ביחס לסרטון המדובר הייתה מכוונת או חסרת תום לב**. ברם, גם נוכח הנחה זו, זכאים התובעים בנסיבות תיק זה להוצאותיהם.

ויודגש: ההוצאות מוטלות <u>על הנתבעת</u> עצמה - לא על ב"כ הנתבעת, ואין שופטים את התנהלות ב"כ הנתבעת אלא את זו של הנתבעת עצמה.

אכן, הכלל הוא שהמפסיד במשפט נושא בהוצאותיו של הזוכה בו (בג"צ 891/05 **תנובה נגד ברשות המוסמכת** – 30.6.05), אך שיקול הדעת השיפוטי בעניין זה כולל גם **שיקולים בדבר** "...שווי הסעד והתנהגות הצדדים"..

אני קובע שהתובעים הוכיחו, כנדרש בהליך זה, כי אילו הייתה **הנתבעת** מגלה בפניהם את הסרטון המדובר, **בהיותו ראייה מכרעת**, התביעה לא הייתה מוגשת לבית-המשפט.

על כן, הוצאותיהם של התובעים, מרגע **שהנתבעת חדלה** מלחשוף בפניהם את הסרטון (שלא לדבר על ניהול ההליך, מבחינת אוצר המדינה - אמחל על רכיב זה), נגרמו נוכח התנהלותה של הנתבעת.

אני קובע, כי על הנתבעת לשאת בהוצאות התובעים נוכח התנהלותה.

תקנה 511 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984 **מחייבת** את בית-המשפט בסיומו של הליך לדון בשאלת ההוצאות לאמור ההוצאות ושכר טרחת עורך-הדין.

התקנה אינה מבצעת אבחנה בין הליך שהסתיים בדחיית התביעה, מחיקתה או קבלתה והתנאי הוא "**בתום הדיון** בכל הליך יחליט בית-המשפט" כלשון התקנה.

התקנה מאפשרת פסיקת הוצאות גם במקרה החריג, העומד בפניי (אני בהחלט ער לחריגות ההליך), שבמסגרתו **דחיתי** את התביעה (ראו: ע"א 8805/13 **פלוני נגד משרד הבריאות** – 3.2.16).

אופן ניהול ההליך על-ידי צד למשפט הוא אחד השיקולים, שניתן להביא בחשבון בעת הטלת ההוצאות, בלא קשר לתוצאותיו, כלשון תקנה 512 (ב): "...**ויהא רשאי להתחשב גם בדרך שבה ניהלו בעלי הדין את הדיון**".

התובעים מסרו בסיכומיהם פירוט ממוסמך, מגובה בראיות של הוצאותיהם מעת קבלת החומר הרפואי, למעט הוצאות צילומו שבצדק לא נדרשו.

אלו הן הוצאות שהוצאו בפועל, הן סבירות, הגיוניות, בלתי מופרזות, רלוונטיות ובכלל זה אלו הנוגעות להערכת שכר הטרחה ואני מקבל אותן במלואן.

למרות דחיית התביעה, אני סבור, כי התנהלות הנתבעת במסגרת הליך זה בהחלט מצדיקה את פסיקת שכר טרחת עוה"ד ואת ההוצאות המבוקשים.

נוכח כל האמור לעיל, ממילא אין לקבל את בקשת הנתבעת לפסיקת הוצאות לזכותה.

<u>ו. תוצאה:</u>

אני פוסק שהנתבעת תשלם לתובעים כדלקמן:

הוצאות שכר טרחת עורך-דין והוצאות כלליות כפי שהתבקשו, ובסך הכל **71,607** ₪.

החלוקה היא: 38,025 ₪ שכ"ט עו"ד כולל מע"מ + 33,582 ₪ הוצאות משפט.

הנתבעת תעשה כן בתוך 30 ימים, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי ריבית והצמדה עד למועד התשלום בפועל.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז/לוד בתוך 45 ימים.

התיק סגור.

ניתנה היום, ד' תמוז תש"פ, 26 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

מנחם מזרחי, שופט, סגן הנשיאה

1